

۱. کدام کلمه بیانگر صفت و حالت روحی سعدی است؟

الف. سودا زده   ب. مصلح اجتماعی   ج. ناصح و اندرزگو   د. معلّم اخلاق

۲. دو ویژگی شاخص سعدی که او را بر شاعران دیگر برتری داده کدامها هستند؟

الف. اصلاح جامعه و ترویج اخلاق   ب. اندیشه‌ی آرمانی و روانی سخن
ج. پند و اندرز شاعرانه او   د. عشق و شیوه‌ی سخن سرایی او

۳. در بیت زیر چند صفت دیده می‌شود؟

«اول دفتر به نام ایزد دانا
صانع پروردگار، حیّ توانا»

الف. چهار   ب. سه   ج. شش   د. پنج

۴. «که» در مصراع دوم در چه مفهومی است؟

«خود نه زبان در دهان عارف مدهوش
الف. عدول و اضطراب.   ب. توقیت
حمد و ثنا می‌کند که موی بر اعضا»   ج. تعلیل   د. تفسیر

۵. در بیت زیر کدام تعبیر مأخوذ از قرآن است؟

«قیمت عشق نداند قدم صدق نداند.
الف. قیمت عشق   ب. سست عهدی

ج. بار جفا   د. قدم صدق

۶. در بیت زیر کدام ترغیب بلاغی دیده می‌شود؟

«چشم کوتاه نظران بر ورق صورت خوبت
الف. تسمیط   ب. تشبیه

ج. ایهام تناسب.   د. مراعات النظیر

۷. در بیت زیر، «خوشه چین و خرمن سوز» به ترتیب به چه معنا هستند؟

«عاقلان خوشه‌چین از سر لیلی غافلند
الف. خردمند - خرمن سوزاننده

ب. سودجو - پاکباز

ج. نکته سنج - شیفته

۸. مضمون بیت زیر متأثر از کلام چه کسی است؟

«سعدیا دی رفت و فردا همچنان موجود نیست
الف. حضرت علی (ع)   ب. رودکی

ج. ابوسعید ابی‌الخیر   د. رسول اکرم (ص)

۹. در مورد بیت زیر کدام گزینه غلط است؟

«عاشقان را چه غم از سرزنش دشمن و دوست
الف. آن که غم رسوایی دارد دل داده نیست.

ب. جز غم عشق در دل عاشق نگنجد.

ج. عاشق باید غم یار خورد و از رسوایی بترسد.

۱۰. در مصراع «که نعره زدی بلبل که جامه دریدی گل»، «نعره زدی» از حیث دستوری چه زمانی است؟

الف. ماضی استمراری   ب. مضارع مطلق   ج. ماضی مطلق   د. مضارع اخباری

۱۱. در بیت زیر کدام آرایه ادبی دیده نمی‌شود؟

«ای مهر تو در دل‌ها وی مهر تو بر لب‌ها

الف. استخدام

ج. سر و سر، جناس ناقص

وی شور تو در سرها وی سر تو در جان‌ها»

ب. تسمیط

د. مهر و مهر، جناس ناقص

۱۲. اگر شاعر در ضمن ادای مقصود، مطلبی دیگر نیز بگنجاند، کدام آرایه‌ی بدیعی را بکار برده است؟

الف. ایهام

ب. توجیه

ج. ادماج

د. تدبیج

۱۳. مقصود از «بامداد الست» در بیت زیر چیست؟

«نماز شام قیامت به هوش باز آید

الف. زمان قبل از خلق اجساد.

ج. ابد

کسی که خورده بود می ز بامداد الست»

ب. هبوط آدم

د. قیامت

۱۴. در بیت «دیرآمدی ای نگار سرمست

الف. مسندالیه

ب. مضاف الیه

ج. مفعول

د. متمم

۱۵. با عنایت به بیت زیر کدام گزینه غلط است؟

«دلشده‌ی پای بند، گردن جان در کمند

الف. پای بند: صفت فاعلی

ج. دلشده: صفت جانشین موصوف

زهره‌ی گفتار نی کین چه سبب وان چراست»

ب. گردن جان: اضافه کنایی

د. گردن جان: اضافه استعاری

۱۶. وزن مصرع «سلسله‌ی موی دوست حلقه‌ی دام بلاست» تکرار کدام گزینه است؟

الف. مفعول مفاعیلین

ب. مفتعلن فاعلن

ج. مستفعلن فعلن

د. مفعول فاعلاتن

۱۷. با توجه به بیت زیر کدام گزینه صحیح نیست؟

«تنم این جاست مقیم و دلم آنجاست مقیم

الف. کوکب سیار زهره است.

ج. فلک استعاره از شاعر.

فلک این جاست ولی کوکب سیار آنجاست»

ب. کوکب سیار مشتری است.

د. کوکب استعاره از معشوق.

۱۸. با عنایت به بیت «دیباچه‌ی صورت بدیعت

الف. دیباچه: مقدمه‌ی کتاب

ج. دیباچه: لباس ابریشمی زیبا

ب. دیباچه: گونه، خد.

د. عنوان: دلیل، سر نامه

۱۹. بیت «آینه‌ای پیش آفتاب نهاده‌ست

الف. تجاهل العارف

ب. ایهام تناسب.

ج. حسن تعلیل

د. استخدام

۲۰. در مصرع «بتا هلاک شود دوست در محبت دوست»، «بتا» یعنی چه؟

الف. به زودی

ب. شاید

ج. ای معشوق

د. رها کن تا

۲۱. با توجه به بیت زیر در مورد «برمنش انکاری هست» کدام گزینه نادرست است؟

الف. هر که عیبم کند از عشق و ملامت گوید

ب. من او را انکار می‌کنم.

ج. مرا ناپسند می‌شمارد.

۲۲. با توجه به بیت «ما نامه بدو سپرده بودیم

الف. مشک اذفر: مشک سیاه

ج. بیت استعاره دارد.

۲۳. در بیت زیر «پای دیوانگی» و «سر شوق» به ترتیب چه نوع اضافه‌هایی هستند؟

الف. هر دو توضیحی

ب. هر دو اختصاصی

ج. هر دو اقترانی

۲۴. در مصرع «محمل بدار ای ساروان، سودا مکن با کاروان»، «سودا مکن با کاروان» یعنی چه؟

الف. بر کاروانیان خشم بگیر و تندی مکن.

ج. کاروانیان را خشمگین مکن.

۲۵. با عنایت به بیت زیر کدام گزینه درست است؟

الف. مجمر: شعله

ب. بگذاشت عیش ناخوشم: مرا با زندگی تلخ رها کرد.

ج. بگذاشت عیش ناخوشم: زندگی تلخ من سرآمد.

۲۶. با توجه به بیت زیر کدام صنعت بدیعی دیده می‌شود؟

الف. استبانت

ب. استخدام

۲۷. با توجه به بیت زیر کدام گزینه مفهوم مجازی دارد؟

الف. متحدثان حسنت

ب. شهر

۲۸. با عنایت به بیت کدام گزینه صحیح است؟ «گر تو برانی کسم شفیع نباشد

الف. وسایل: کاروان‌ها

ب. کسم شفیع نباشد: کسی شفاعت مرا نکند.

ج. معنی مصرع دوم: راهی به سوی تو می‌شناسم بی آنکه به هر وسیله‌ای

د. برانی: مرا هدایت کنی.

۲۹. با توجه به بیت زیر قضا از دیدگاه اشاعره عبارت از چیست؟

- الف. ایجاد اشیاء به اندازه‌ی معین
ب. حوادث روزگار
ج. حکم خدا درباره‌ی بندگان
د. اراده‌ی اولیه حق که به اشیاء تعلّق گرفت.

۳۰. با عنایت به بیت کدام گزینه نادرست است؟

- الف. عاشق، نصیحت را به گوش جان می‌شنود.
ب. گوش جان: استعاره‌ی کنایی
ج. گوش جان: اضافه‌ی استعاره‌ی
د. حکایت در مصراع اول به معنی سخن و توصیف است.

۳۱. این بیت سعدی یادآور بیتی از کدام شاعر عرب است؟

- الف. ابونواس
ب. ابوتّمّام
ج. متنبّی
د. بحرّی

۳۲. مراد از «صاحب دیوان» در بیت زیر چه کسی است؟

- الف. عطاملک جوینی
ب. ابوبکر بن سعدبن زنگی
ج. شمس الدّین جوینی
د. خواجه نصیرالدّین طوسی

۳۳. در بیت «اگر عاقل بود داند که مجنون صبر نتواند» نشانه‌ی چیست؟

- الف. نشانه‌ی مفعول
ب. نشانه‌ی مسندالیه
ج. نشانه‌ی اضافه
د. نشانه‌ی متّم

۳۴. «تو را در بوستان باید که پیش سرو ننشینی» هست؟

- الف. ملفوف
ب. جمع
ج. مفروق
د. مضمّر و تفضیل

۳۵. در بیت «گر اوّل هستی آوردم، قفای تربیت خوردم» قفای تربیت خوردم

- الف. قفای تربیت: اضافه استعاره
ب. صانع
ج. هستی آوردم: اظهار وجود کردم
د. مصراع «سَلِّ المصانع رکباً تهیم فی الفلواتی»، مفرد کلمه «مصانع» چیست؟

۳۶. در مصراع «سَلِّ المصانع رکباً تهیم فی الفلواتی»، مفرد کلمه «مصانع» چیست؟

- الف. صانع
ب. صنع
ج. مصنوع
د. مصنعة

۳۷. در بیت «به رغم انف اعادی دراز عمر بمان» که دزد دوست ندارد که پاسبان ماند «کدام گزینه صحیح است؟

الف. در برابر دشمنان شجاع باش.
ب. رغم انف: دهان را با خاک پر کردن.
ج. شعر خطاب به معشوق است.
د. مصرع دوم تمثیل است.

۳۸. در بیت زیر چه چیزی حذف شده است؟

«اگر به شرط وفا دوستی به جای آورد.

الف. جواب شرط مصرع اول

ج. فعل در مصراع دوم

۳۹. در بیت کدام صنعت بدیعی دیده می شود؟

«خاک راهی که بر او می گذری ساکن باش

الف. ادماج ب. استخدام

۴۰. حدیث «الدنيا جسرُ الآخرة» از کیست و به چه معناست؟

الف. حضرت علی (ع) - دنیا زیور آخرت است.

ج. پیامبر اکرم (ص) - دنیا پل آخرت است.

وگرنه دوست مدارش تو نیز و دست بدار»

ب. قید در مصرع دوم

د. جواب شرط در مصرع دوم

که عیون است و جفون است خود است و قدود»

ج. لفّ و نشر د. اعداد

ب. پیامبر اکرم (ص) - دنیا سرمایه آخرت است.

د. حضرت علی (ع) - دنیا مزرعه آخرت است.